

MINDSZENT-SZEGVÁR

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ
HIVATAL

Diamant Manó nyomdájában, hová
a lap szellemi részét illető közlemé-
nyek, előfizetési- és hirdetési díjak
küldendők.

és

VIDÉKE.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Megjelen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 3ft — kr.
Félévre 1ft 50 kr.
Negyedévre — 75 kr.

Hirdetések jutányosan felvételnek

Iskoláink mizeriái.

E lap 22-ik számában, ily cím alatt elmondottuk, hogy iskolai helyiségeink majdnem általában birálaton aluliak s ezen állításunk meglenne erősítve a 23-ik szám vezércikkében, főleg pedig Csongrádvármegye tanfelügyelőjének iskolaszékünk köz intézett, 859/889 sz. alatti felhívásával, a melyben, kijelentvén, hogy az Altver féle háznak iskolai helyiségül leendő további használatát meg nem engedi felhívja az iskolaszéket, hogy más alkalmas helyiség felvételét haladéktalanul eszközölje.

Ezen felhívás folytán tartotta iskolaszékünk a folyó hó 4-én ülését s elhatározta, hogy a mennyiben ez évben, senkinek mulasztása, hanem a nehezen szerezhető vályog hiánya miatt — más iskolai helyiséget nem lehet építtetni, keresni fog alkalmas helyiséget úgy a fent említett helyet, mint a II-ik leányosztály számára is.

Mint ebből láthatjuk s talán nem korai örömmel constatálhatjuk is: az iskolai ügyek vezetői megmozdultak cselekedni s hisszük, hogy cselekvési hajlandóságukat siker is fogja koronázni s megériük, hogy iskolai ügyünk szegénytelen állapotát testetítő, leghitványabb iskolai helyiségünk, a következő tanévben megfelelőbbel lesz helyettesítve.

Ezekben vázolván az iskolai helyiségek állapotára vonatkozó helyzet javulást s felhasználni óhajtván az iskolaszék nemes felbuzdulását: felhívni kívánjuk annak figyelmét tanügyünk egy másik nem kevésbé nyomoruságos állapotára, a mi sem nem a község gyors fejlődésében gyökereszik, sem pedig a község penztelenségében nem találja mentő indokát s a mely nyomoruságos állapotot szintén sürgősen kell segíteni. — Ez pedig nem más, mint az üresedésben levő tanyai tanítói állásoknak hivatott és a tanítói teendők végzésére képesített, annak megfelelni tudó egyénnel leendő betöltésére.

Ismerjük az indokot, hogy miért lett egyik-másik tanyai iskolánknál a tanítói állás, különféle, csak nem tanítói foglalkozású és foglalkozás nélküli egyénnel betöltve, tudjuk azt is, hogy ezen állapotnak idegenségében Csongrádvármegye tanfelügyelője is beleegyezett, de azt kétségbe vonjuk, hogy ezen állapot állandósításának akár az azt elidéző indok, akár pedig a tanfelügyelői beleegyezés elég alapul szolgálhatna.

Éppen ezért, a midőn elnéztük eddig, hogy a tanyai iskolák, tanítói állásai, úgy a mint jelenleg is vannak, ideiglenesen töltettek be, most már kénytelenek vagyunk felhívni az iskolaszék figyelmét ezen mizerábilis állapotok javítására is.

Tenni kell ez ügyben is, még pedig

sürgősen, mivel csak nem akarhatja az iskolaszék azt, a folyton haladó népnevelésnek pedig nem célja az, hogy a gyermekek ha már éppen tanyaiak is azok, egy pár köszönési módot, néhány gyanus értékű verset, no meg egy pár operenciáról való mesét tanuljanak csak is. Annál kevésbbé akarhatja azt, hogy ezen tanítási rendszer, az azt inaugurálóval együtt állandósítsák.

De tenni kell ez ügyben azért is, mert mint fentebb említém ez pénzbeli megerősítéssel nem jár, mivel a fizetést az ideiglenesen helyettesített is csak úgy s ép oly mennyiségben veszi fel, mint eddig vették fel a megválasztott képesítettek s hisszük hogy ezután is veendik fel szintén a képesítettek.

Irja tehát ki iskolaszékünk a pályázatot az üresedésben lévő tanítói állásokra haladéktalanul s ejtse meg a választást, hogy az új tanévben már képesített egyének vezessék a tanyai iskolákban is a tanítást.

Spektrátor

Levelezés.

Csongrád, aug. 7. 1889.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Lássá olyan vagyok, mint a jó családtag vagy mint az engedelmes cseléd, kit ha megpirongatnak azonnal engedelmeskedik. Engem is megrót, hogy mulasztottam, de fogadja el melegségemet, mely az, hogy én is földmives — vulgó paraszt vagyok, kit az aratási szőlőmunkái stb. ezer baj elfoglal s így alig marad időm az éjjeli pihenésre, mert nappal azután látok, amiből élek, mint a közmondás tartja.

Tehát pardon!

De tárgyam sem igen akad, amiből irjak, minthogy Gyömbér Pál is bevégzé itt emberirítási funkcióját, újabb szenzációs esetek pedig nem igen fordultak elő, ha csak arról nem írok, hogy a t. tanács bírótól együtt cserben hagyott benünk, amely esemény okozta osztán azt, hogy e pillanatban megyei kiküldöttek fungálnak itt Albertényi és Cikatriois személyében vizsgálat végett, kik hivatva lesznek kideríteni, hogy mi okozta azt, hogy oly egyetértőleg adták be a bíró és tanácsnokok lemondásukat?

Bizony oly ziláltak itt a társadalmi viszonyok, hogy egyelőre, alig kiszámítható, azon idő, midőn a kívánt béke egyetértés mint jó-tékony hajnalsugár be áll itt! A Csátár aera alatt is voltak itt torsalkodások, mint hogy igen sokan dicsőségnak tartották azt, ha Csátárt dorongolhatták, pedig azon idő, a mostanéhoz képest arany idő volt. Nem követelt magának Csátár mindenhatóságot, mint az most történik egy ember részéről s nem tartotta magát csalhatatlannak, mint azt teszi most a szemileg gyöngé, de testileg erős párt, mely mint a nyáj a kolompos ürü után a tengernek is neki megy,; így teszen most az elámitott sereg, mely ha a száján végig vonatik a mézes

madzag, neki megy a tengernek is, ha ott vesz is!.. No de semmi sem tart örökké, majd kiábrándul e nép is, midőn saját kárán okulni fog.

Majd befogja látni, hogy a vezér anyagiilag hasznát vette, vezérségének, míg a népnek szeme koppant s csak azt érzi, hogy itt vannak a védekezési kirovások, melyek jövedelmének 50%-át veszik igénybe, mely, hogy így történt, ennek is a vezér az oka!

No, de nem akarok itt e dologba mélyebben behatolni, minthogy tudván s ismervén a viszonyokat, tollam azonnal tenta helyett epébe van mártva, mihelyt szomorú s pedig az emberek által okozott mizeriákra gondolok, melyek végre is sirját ássák, meg e városnak, ha az állapotok így maradnak!..

Lassankint vagyonosodunk, ugyan is: a csongrádi polgárikör házat vásárolt az ugynevezett Gartner Fülöp féle házat vette meg az Uri utcában 3000 frtéért, melynek utcafeleli frontját átalakíttatja egy 86 négyszögletes teremmé egy olvasó és előszobával még lesz itt egy nyílt helyiség is utcára. Ezen átalakítások 1560 forintját veszik igénybe a körnek. Az átalakításnak f. évi szept. 30-ára készen kell lenni, amikor aztán a kör saját házában telepedhetik le. Ezen vásárlás Szvoboda Ferenc elnök érdeme, ki mindent elkövetett a házvétel érdekében. Oh bár a 48-as kör is ily állapotban volna, de ennek a községi pártban erős ellenfele támadt, mely ennek vesztére működik, azzal hitetvén el magát, hogy ő is 48-as elvet vall. (??)

Egy érdekes vendége van már mint tíz nap óta Csongrád városának Hazafi Veray Jánosban, ki saját gyártmányu verseit olvassa énekli s dicsőíti nyilvánosan a nép előtt, s egyszersmind áruba is bocsátja 3/3 krért vagyis 3 drbot 10 krért a népnek. Különbözők a vélemények itt magát a haza tudóssának s poetájának tartó félfuról; némelyek gyöngé elméjének; mások élősdiének s csavargónak tartják. Mi pedig egy ambícióval telt gyarló költőnek tartjuk, kinek a fő érdeme az, hogy Istent és hazát szeretni oktatja a nála még gyöngébbeket. Az értelmiség pedig mulat rajta s asztalához méltatja, mit a poeta osztán megénekel. Hihető, hogy innen Szentesre, honnan Szegvárra s Mindszentre teszi át pár-pár hétre tartozkodási helyét, ha ugyan előbb a szegedi dallár ünnepe nem akar tündökölni.

A sokat vajudott keresztény gőzmalom(?) is kezd naponkint rendes kerékvágásba jutni, bár igen gyöngé kormányzattal bír, de a nép illetve a részvényesek meg vannak nyugodva, hogy így van ez jól.. fiát pisces..

A cséplések s nyomtatások erősen folynak s bár a rozsdá nagyon megrontotta a búzákat, még is az eredmény jó féltérmeinek felel, mely annyiban, hogy egy 18 kévés csomó buza általában többet ad, mint egy véka búzát, sőt olykor egy és fél vékát is fizet, de a minőség már nem felel meg a várakozásnak, minthogy részint homorodott a buza szeme, részint pedig színtelen. Az ára métermésszánként 8 ft.

Az országos szőlész itt is tett károkat, de türethető volt ez azért, mert jó eső is jött vele, mely amár hervadásnak indult kukoricákra kedvezően hatott.

Most általában gyümölcs kofákká lettünk már tudni illik azok, kik szőlőbirtokosok vagyunk. Még is csak áldásos az a vasút, mint-hogy eddig sem borainkat sem gyümölcsünket, nem tudtuk értékesíteni. Ma napság már napokint száz és több kosár gyümölcs szállítatik a vasútra s innen tovább. A borainknak is van kelete, minthogy ez évben több mint 20,000 hektoliter szállított el Csongrádról a vasúton.

Most hogy a közlekedés a vasúttal megélénkült, kevésnek tűnik föl egy vendégfogadó négy vendégszobával, tehát azon gondolkozni némelyek, hogy a most járásbírósi lak, mely hajdan vendégfogadó volt, ismét vendégfogadóvá alakíttassék át; a járásbírósi pedig a város granáriuma át alakítandó helyiségébe helyeztessék át. Nem rossz gondolat, csak hogy kissé költséges lesz a városnak, mely pedig teli van bajjal, mit tanusít az is, hogy 150,000 frtot szándékozik kölcsön fölvenni.

F. hó 15-ére ismét készültek tétetnek arra, hogy a bucsu alkalmakor mintegy 10,000 vendéget elfogadhassunk, s az ekkor tartandó híres bucsui bálak, már előre hirdettetnek több oldalról.

Nagy forróság s nagy szárazság uralg, mely a szőlőkre kártékonyan hat, mint a gerzedek szemei részben lesülnek; De jótékonyan hatna egy kis áldásos eső!!!

Levelező.

Községi közgyűlés.

A f. 1889-ik évi augusztus hó 8-án d. e. 9 órakor megtartott rendkívüli közgyűlés.

1. Csongrádvármegye Tekintetes királyi tanfelügyelőségének a II-ik leányosztály elküldetéséhez szükséges új tanterem előállítására új tanítónői állás rendszeresítése és a II-ik fiúosztály elhelyezésére más alkalmas helyiség bérzése iránti 859. sz. a. rendelete és ugyan e tárgyban a kebelbéli iskolaszéknek 28/889. sz. a. átirata.

A közgyűlés a tanfelügyelő átiratát magáévá teszi és utasítja az iskolaszéket, hogy az alkalmas iskola helyiséget egy évre béreljen. A 98/888 sz. közgyűlési jk. foglaltak szerint az akkor kiküldött bizottságot oda utasítsa, hogy haladéktalanul fogjon kötelezettségének teljesítéséhez és szerezzon pénzt, vályogot, tég-

lát, hogy az új iskola építéshez már tavasszal hozzá lehessen fogni.

2. A váltásügyi bizottságnak a föld vétel és regále váltási ügyben létre jött elszámolás után kivetett 615 frt 25 kr. illeték fizetése tárgyában 52/889 sz. a. véleményes határozati javaslata.

A közgyűlés erre nagy bölcsen azt határozta, hogy amennyiben a pénzüsszeget a vevő örgróf vette fel tehát fizesse az illetéket.

3. Ugyan csak a váltásügyi bizottságnak a felső vendéglőben Sipka Lidia korcsmáros által tétetett kár helyre állíttatása iránti 53/889 sz. a. véleményes határozati javaslata.

Ez ügyek áttételnek a váltásügyi bizottsághoz — hogy puhatolja ki, hogy tétetett e és kiáltal kár és ez ügyben maga intézkedjen.

4. Pál Rozália férj. Szécsényi Mártonné helybéli lakosnak 80 frt házbér követelésének kifizetése iránti kérelme.

5. Apró Sándor helybéli lakosnak 102 frt 50 kr. munkabér kifizetése iránti kérelme.

Az előjáróság vizsgálja meg ez ügyeket s az esetben, ha említett felek követelése jogos — az kifizetessék — nehogy újabb pert kapjon a község.

6. Az epreskert megvétele tárgyában kötött adásvételi szerződés jóváhagyás iránt bemutatattik.

Az október havi rendes közgyűléshez utasítatik. A szerződés addig közszemlére kitétetik s bárki által betekinthező.

7. Csongrádvármegye tekintetes törvényhatósági bizottságainak a II-od aljegyzői választás jóváhagyása tárgyában leküldött 130 sz. a. határozata.

8. Kohn Adolf regále bérlő ellen támasztott 220 és 160 frtnyi sörfogyasztási adó ügyben a szegedi tekintetes m. kir. pénzügyigazgatóságának 5393/889 sz. a. rendelete.

A fenti fogyasztási adókat a község fizette le, noha azt Kohn Adolf köteles lett volna kifizetni. Ez összeg behajtására Tari Endre ügyvéd bizatik meg, de per vesztes esetén a volt előjáróság tétetik felelőssé.

9. A kis birtokosok országos földhitelezésének az itteni 1040/889. sz. a. megkeresésre vonatkozó 8725/889. sz. a. értesítése.

Ez ideig csak 100 frt lett befizetve a még járó 900 frtnak évi 100 frtról való pontos törlesztésére az előjáróság megbizatik.

Tudomásul vétette.

10. H.-M.-Vásárhely város kapitányi hivatalának az itteni 838. sz. a. a tűzoltósági ügyben megkeresésre 3274/889. sz. a. értesítése.

Gazdagsága arany oszlopokon nyugodott. Híres volt arról, hogy bármely pillanatban milliók fölött rendelkezhetett.

És ime, most megjelenik a bálteremben, halavány reszkető ajakkal, revedező tekintettel s olyan arcvonásokkal, melyek elárulják, hogy valami nagyon gyöttri, valami nagyon érdekli. Szemei látszólag mindig egy pontot kerestek a teremben.

Viruló, szép fiatal asszony volt a keresett, akinek üde, bájos szépsége mindenfelé föltűnést keltett. Nyulánk, karcsu természetéhez hozzásimult a selyem, szóke hajában ragyogott a gyémántos pillangó; hullámzó kebelét csókdosták a csipkék, hófehér vállait a repkedő, csapongó szalagok

A vig menyecske egy fiatal ember karján repült végig a termen.

Az ifju fiatal, sokat emlegetett művész, lázasan ölelte, magához s táncözben halk szavakat suttogott a fülébe.

Balogh közelében két fiatal ember állott. Ezek is a táncoló párt nézték s egyikük valamit sugott a másik fülébe, mire mindketten hangosan föl kacagtak. Olyan hangosan, hogy sokan meghallották. Balogh is meghallhatta.

A két ifju aztán az ablakfüke felé közeledett, de midőn a függőnyt félretolták s meg-

11. A körös-tisza-marosi ármentesítő és belviz szabályozó társulat által megküldött közgyűlési jegyzőkönyvek.

12. Csongrádvármegye tekintetes közigazgatási bizottságának az itteni 1886/7 és 1887/8. sz. tanévi iskolaszéki számadások felülvizsgálása tárgyában 704/889. sz. a. határozata.

Tudomásul vétetik.

Iskolaszéki gyűlés.

F. hó 4-én iskolaszékünk közgyűlést tartott, a tagok csekély részvételével pedig eléggé fontos tárgyak vártak elintézésre. Sajnos, hogy az iskolaszéki tagok nagyobb része nem képes a helyzet magaslatára emelkedni, jó nagy részük soha a gyűlést nem látogatja, de vannak még több olyan, se hideg, se meleg tagjai, a többség pedig azon hiszemből van, hogy ők azért vannak oda választva, hogy minden alkalommal a tanítók ellen foglaljanak állást, a mit lehetőleg minden alkalommal s legtöbb esetben a tanügy kárára meg is cselekszenek.

Wimmer Károly elnök 10 óra után a gyűlést megnyitja.

Gelsi Péter jegyző felolvassa a tanfelügyelő átiratát, mely a többek között szigoruan meghagyja, hogy 1889—90 tanévre a II. osztály leányiskola felállítandó, a tanítónői állásra pedig a pályázat még e hó 10-ig kiürassék, mert ellen esetben, azt hivatalból fogja kineveztetni. A Gelsi-féle iskola más alkalmasabb helyiségbe tétessék át stb. Ez intézkedések keresztül vitelére az iskolaszék tétetik felelőssé.

Wimmer Károly kijelenti, hogy az iskolaszéket az eddigi mulasztás nem terhelheti, mert az mindenképen igyekezet, hogy kötelezettségének megfeleljen. El lett határozva még május hóban, az új iskola építése s az előjáróság oda lett utasítva, hogy haladéktalanul intézkedjen a vályog, téglák stb. beszerzésére. A kiküldött bizottság pedig ez építési költségek megszerzése végett bizattak meg.

Egyik sem tett semmit, most tehát már oda értünk, hogy az építkezés elkészt. Járunk alkalmas hely után is, de nem kaptunk.

Grüner Géza kérdi, hogy mivel indokolja az előjáróság ezen mulasztását.

Marton Antal bíró kijelenti, hogy tekintve az aratás közeledtét és a töltési munkálatokat vályogverőket nem lehetett kapni.

Schwartz Lipót nem fogadhatja el, az előjáróság mentségét mert május hó még nem aratás s szerinte akkor még lehetett volna munkást kapni.

Nagyon hosszadalmas volna az egész terjedelmében itt azon vitát leírni, mely azon kérdés körül forgott, vajon ki a hibás.

Nagy vitát okozott a lakás kérdés végre Wimmer Károly ez ügyben egy bizottság kiküldését ajánlja.

látták ott Baloghot, zavarodva hátráltak vissza.

— Bocsánat! — hebege az egyik s aztán elsiettek, mint a tetten kapott tolvajok.

Balogh halványan, reszketve állott. Halotta a fiatal emberek gunyos kacaját s tudta, vagy legalább sejtette okát.

Feje mellére hullott, kezei ökölbe szorultak s aztán lerogyott a bársonypamlagra. De hirtelen kisetett a bálteremből a szivarozó férfiak közé. Beszélgetett . . . Mit tudta ő miről, mit tudta, hogy kivel. Beszélt összevissza amint ajkára jött.

Hirtelen egy kéz nehezült a vállára. Hátrafordult s fivére állt előtte.

— Bátyám! Fogadd meg a barátomat — mondá halkan — vezesse haza Margitot. Viselkedése olyan föltűnő, hogy most már minden száj vele foglalkozik.

— Lajos! — Kiállt fel hangosan Balogh.

— Ez a valóság! — szólt az ücs és elsietett.

Balogh futva ment a termeken keresztül. Margitot nem találta sehol. Végre lejutott a téli kertbe s amint ott végig haladt egy lugasból suttogás hangzott felé.

— Szóljon margit! Oh szóljon — suttogta egy szenvedélyes hang. Mily csend . . . Semmi válasz.

— Beszéljen . . . Váltson meg . . . üdvözítsen.

(Folyt. köv.)

TÁRCZA.

A napsugár.

(A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ eredeti tárcája.)

A zenekar keringőt játszott s a dallamos akkordok megtöltötték az ezer gyertyalángoktól fényes terem levegőjét. Kacagás, csevegés zaja simult bele a zenehangokba s az étteremből behallatszott, a pezsgős palackok durrogása.

Minden arcról az öröm fénye sugárzott. Nem! Csak egy ember volt, akinek arca sötét, komor maradt.

Egyedül állt az ablakfükében összefont karokkal s lángoló szemei követték, a mellette elvonuló párokat. Büszke, mintegy 50 éves ember lehetett. Sűrű hajfürtjeibe, már ősz szálak vegyültek, de szemének kemény tekintete s arcának szigorú vonásai még elég férfierőről tettek tanúságot.

És mégis visszavonultan, egyedül állt majdnem meggörbedve, mintha nagy emésztő gondok nehezülnének széles vállaira.

Gondok? . . . Balogh László, a főváros gazdag polgára, tulajdonosa messzemenő birtokoknak . . . és gond? Hogy lehetséges ez?

Ez ügyben egy bizottság lett kiküldve s mint értesülünk a faluvége felé Tábit Jeremiás házáat vették egy évre haszonbérbe iskolának.

2. T á r g y. Egy tanítónői állás rendszeresítése — fizetésének megállapítása.

Izgatott vitára adott alkalmat a tanítónői lakás kérdése — mert többen felvetették azon kérdést vajjon, ha a tanítónőnek a 60 frt lakbér illetmény lesz kifizetve kaphat-e az illető ez összegért megfelelő lakást.

Sörös azt tartja, hogy ott a hol a bíró lakik — az ujosztáson — 60 frtért is lehet lakást kapni.

Haász J a pályázatnál kimondaná, hogy vagy természetben kapja a tanítónő a lakást vagy lakbér illetményben.

Schwartz meg van arról győződve, hogy 60 frtért itt rendes lakást kapni lehetetlen.

Sörös ismételtelen kijelenti, hogy ott ahol ő — a bíró s más tisztességes emberek meglakhatnak ott meglakhat egy tanítónő is, ő elegendőnek tartja a 60 frt lakbért illetményt.

Schwartz Lipót nem tartja helyesnek, hogy a pályázatban 60 frt lakbér illetmény legyen kitéve, mert az a vidéki tanítónő nem ösmerte a helyviszonyokat elegendőnek tartja az illetményt itt azonban majd később fog arról meggyőződni, hogy 100 frtot is fizethet egy csak félig-meddig megfelelő lakásért.

Haász J. nem azért tagja, az iskolaszékeknek, hogy a tanítók érdekeit védje, hanem ő mint községi képviselő a község érdekét tartozik védeni.

A II-ik leányosztály tanítónőjének fizetése 350 frt készpénzben, természetben lakás vagy 60 frt lakbér illetmény, 10 frt kerti általány és 2 hold földben alapított meg.

Helyi és vegyes hírek.

— **Megyék kikerekítése.** Hét vármegye: Jász-N.-K.-Szolnok, Pest, Csongrád, Csanád, Békés, Arad és Torontálmegye területének rendezése még ez év folyamán keresztül fog vitetni. Mint hírlik, a kormány az ősszel az országgyűlés elé terjeszti az erre vonatkozó törvényjavaslatot. — A főcél, mint állítják az, hogy Szeged központtal egy új megye létesíthessék. Hogy mely megyék területéből szednek össze egy Szegedmegyét, azt még biztosan nem lehet tudni, mert egyik hír szerint Csanádmegye, Csongrádmegye tisztáninenni része és Torontálmegye egy része képezné Szegedmegyét; más forrás szerint pedig Csanádmegyének csak egy része szakíthatnák el és Arad- és Békésmegyéből nyerne kárpótlást. Mint hírlik, a fentemlitett megyék így fognak rendeztetni: Csongrádmegyétől elvonatik Horgos, Öttömös, Dorozsma, Sándorfalva, Algyő, Tápé, Sövényháza, Kistelek és Csany, tehát 8 község és egy pusztá mintegy 200,000 hold területtel; ezekért cserébe kapná Csongrádmegye Félégyházát, Alpárt, Pusztá-Ujfalut Pestmegyéből, Ócsödöt és Szentandrás Békésmegyéből, K.-Sz.-Mártont, Szelevényt, Csépat, Sast, Ughot, Kürtöt, Nagy révet, Inokát és Tiszaföldvart J.-N.-K.-Szolnokmegyéből, tehát két várost és tizenkét községet.

— **Orvos gyógyszerész egyesület** alakul megyénkben. A meghívók megyszerte szétküldtek és az egyesület f. hó 10-én tartja alakuló gyűlését a vármegyeház tanácstermében. Örömmel üdvözljük ez egyesületet, amelytől egészségügyünkre sok jót és üdvöset várunk.

— **Vig élet.** A csanyi védgát készítésénél kubikosaink sok pénzt keresnek. Egy-egy talicskás 60—65 frtra rá dolgozik havonként. Örövendénk, a szegénység e fényes pénzkeresetén, de inkább szomorkodunk kell felette. Korcsmainkban vasárnaponként nagyon vig élet folyik, a szombatou este hazatért kubikosok szabad folyást engednek jó kedvüknek s fejenként 15—25 frtot eldorbézolnak egy délután s csak kivételkép láttunk egyeseket, kik családjuk javát elébe helyezik szenvedélyeiknek. Buzájok nincs, mert részre nem mentek, a termés silány, a gabona árak emelkedhetnek, hogy hogyan fog ezen tékozlók családja a jövő tavaszon kinézni, elképzelhető. Jó volna, ha kubikosaink okulnának azon más nemzetségű munkások takarékságán, kik ma a töltés emelésben munkatársaik.

— **Furfangos tolvajlás.** Egy tömörkényi polgár társunk mint onnan bennünket értesít-

tenek, ugyancsak drágán fizette meg f. hó 8-án adóját. A nevezett napon ugyanis ájtott adót fizetni, a Tisza tuloldalán hagyva lovait és kocsiját. Nagy volt azonban a polgártárs ijedelme, midőn vizsament, a lovaknak és kocsijának hült helyét találta. Bizonyára valami furfangos tologált odább velük. A tettet a csendőrség erélyesen nyomozza.

— **Pótlóvásár.** A hadsereg ló szükségletének fedezésére Szentesen f. é. október 3-án pótlóvásári vásár fog tartatni,

— **Betörések.** F. hó elsejére viradóra, halatlan vakmerőséggel garázdálkodott valami betörő szövetkezet Félégyházán. Feltörték ugyanis a Szemző Ignác csongrádi nagy utcai, — Fazekas Ágoston kecskeméti nagyutcai, — Blau Fülöp és Braun Mór mindsenti utcai kereskedését; jöllehet ezen kereskedések a legelénkebb forgalmu helyeken vannak s Szemző Ignác kereskedése ajtaja mellett egész éjjel lámpa ég. Legérzékenyebb kárt szenvedett Szemző Ignác, akinek helyiségéből — mint állítja — 400 frt értékű pénz és portékát ezek között 9 süveg fehér cukrot vittek el. Fazekas Ágoston mintegy 25 frt erejéig károsodott. Két helyen az ajtókat rongálták össze. Eldig még nincs semmi nyom, mely a betörők után vezetne. Csongrádon előtte való napon hasonló módon törtek fel néhány kereskedést s így nagyon valószínű, hogy a gaztett számai vidékre nyulnak.

— **Roppant hőségéről** panaszkodtunk az idén. Pedig mi még az a hőség azokhoz képest, melyeket a krónika régibb időkről feljegyzet! Igy 1303 és 1304-ben a Rajna, Loire és a Szajna kiapadtak. 1705-ben némely francia tartományban oly rettenetes hőség volt, hogy déli 12 és 1 óra közt senki se mert kimenni az utcára; 1778-ban pedig becsukták a boltokat s három hónapra a színházakat, is mert senki sem mert az utcára menni. Ugyanez évben Bolognában a hőség arra kényszerítette az embereket, hogy a föld alá bujjanak. 1793-ban minden főzelék kiaszott, a fákon a gyümölcs bőrré száradt, a butorok a lakásokban megrepedeztek s a friss hus egy óra alatt megromlott.

— **Három millió forint** adomány folyt be a múlt tanévben Magyarországon kizárólag társadalmi uton iskolai célokra, mint azt a „Néptanítók Lapja“ kiszámítja. Tisztán magánosok és egyetek ez év alatt 17 népiskolát, 32 kisdóvodát, 5 árvaházat és 4 siketnéma-intézetet alakítottak; nem említve a fennálló iskolák számára tett alapítványokat.

— **Az egyéni élettartam** kiszámítására nézve egy angol orvos azt a tanácsot adja, hogy minden felnőtt ember adja össze szüleinek s nagyszüleinek életkorát, ossza el 6-tal s nagyon valószínűleg megtudja, körülbelül mennyi ideig fog élni. Eltérések e szabály alól rendszeren csak oly esetekben fordulnak elő, midőn valami szerencsétlenség rövidíti meg az életet.

— **A párisi magyar csárdáról** a „Vendég-lősök Lapja“ a következőket írja: „A párisi kiállítás“ megtekintésére kirándult és ott megfordult magyarok közül nagyon sokan a legnagyobb mebotránkozással beszéltek e csárdáról, mely lehetne nálunk egy utszéli csárda, de semmiesetre nem egy kiállításra való vendéglő, mely hivatva volna többé-kevésbé a magyar vendéglő ipart is képviselni, sőt az ott megfordult magyarok közül többen ezt irták a csárda falára: „E csárda a magyarok szégyene“ A mi az ételek és italok olcsóságát illeti, megemlítjük, hogy 1 pohár sör a mi pénzértékünk szerint 30 kr., 1 gulyáshus 60 kr., 1 drb. kenyér 6 kr. Ebből megbirálhatja akinek kedve tartja, hogy mily „olcsóság“ uralkodik ott. A pincér személyzet jelenleg tiszta német, miután Novák Ferenc és Müller Mihály főpincérekkel egyetemben ott hagyták a csárdát az ott alkalmazott magyar pincérek, jelenleg Párisban tartózkodó bécs és berlini német pincéreket alkalmaztak, kik a bóravalót a vendégektől megkövetelik s ha valaki nem ad, megszólítják s követelik a bóravalót. — Csodálatos, hogy a franciija lapok dicserik a magyar csárdát, a Budapestben megjelenő fent idézett lap pedig így lerántja. — Melyeknek van most mir igazza?

— **A dohány-monopoliumból befolyó jövedelem.** Mint egy félhivatalos forrás írja a kormánykörökben erősen biznak abban, hogy a kincstári dohányjövdelem tisztára behozza ezidén a költségvetésben előirányzott 24.000,000 frt tiszta jövedelmet, mert a fogyasztás nagyon jól áll. Mindenuap kell most a hivatalos kimutatás szerint egy millió cigarettá és kétmillió szivar, a pipadohány gyártását pedig annyira kellett fokozni, hogy néhány százzal szaporították a munkások számát három gyárban és a munkaidőt is két órával kellett meghosszabbítani, pedig már az ünnep- és vasárnapokat is belevonták. Érdekes, hogy a dohánygyártás ugy mellesleg mennyi más iparágat mozdít elő. Évenként egy millió méter vásznat használ fel, melyet szepességről és Erdélyből szereznek be. Közönséges papirt 200,000 frt árát fogyasztanak szintén kizárólag magyar papirgyárakból. Azelőtt a szivar-skatulyákhoz — sajnos — még a fát is külföldről Ausztriából hozatták, most azonban hazai fából készül az egész szükséglet. Most már külföldről csak a cigarettapapíros készül, melyet, míg a szerződés tart, Párisból szereznek be, de ez is megszűnik mert a szerződés lejártával a fumei papirgyárban fogják készíteni a cigarettapapírost is.

CSARNOK.

Fővárosi levél.

* * *

Azt üzente a babám, akarom mondani a Szerkesztő ur: Emerikus Budapest. Fővárosi levelet kérünk. Hasztalan tehát minden ellenvetés, engedelmeskednem kell.

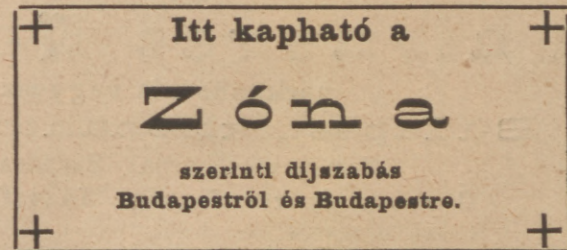
Itt ülök hát íróasztalomnál és rágom keservesen tollszáramat, elgondolkodva mélyen, vajjon miről is írjak ebben a holt idényben? Nincs semmi-semmi!

De mégis. Meg van! Jöjjön kérem Szerkesztő ur közelebb, valamit sugok magának, de meg ne mondja másnak. Hát tudja, miújság? „Zónázunk!“ A biz' Isten! Itt van, meg van, magam is láttam, kezeimmel fogtam és el is olvastam 20 vasért.

Nem hallani most semmi mást az egész városban. mint: „Zóna.“

Az emberek olvasásba merülten mennek az utcán, kis füzet kezükben, vajjon mi van benne? Megmondom: „Zóna.“

Minden szivartózsde, könyv- és papír kereskedés kirakatában kis tábla kifüggesztve. Vajjon mi áll rajta?

Nekem is van egy. Már kívülről tudom. Husz krajcárnak előleges beküldése mellett bérmentve küldöm Szerkesztő urnak.

Csomagolás ingyen!!

Egy pajtásom Szombat este „elcsalt“ az Erzsébet városi dalcsarnokba. A 10 órai szünet után felrepül a függöny, kijön a rendező:

„Ma először adatik Budapestben. Egész új bohózat. Nagyszerű. Czime:

„A Zóna.“

A városligeti nyári szinkör személyzete nagyban készül egy új fővárosi életképre. Irta: Kürthy Emil. Nagy sikert jósolnak neki. De hogy is ne, hisz címe:

„A Zóna.“

Az első fővárosi orpheum nagy falragaszokon hirdeti:

Uj! Uj! Uj! Uj!

A Zóna.

Bonózat. Irta Sch. Zenéjét R.

Tegnap egy végrehajtásra kirándultam a

külső váciuttra. Épen jöttek a katonák, a me-
netgyakorlatról. Nagy éneklést csaptak.

„Ezredes ur kiadta a parancsát.

Minden legény abfórolja bakancsát.

Kimélni kell a bakancsot, tyuhaja,

Elvisz minket mezitláb is a „Zóna.“

Találkozom ma egy pajtással. Siet

szörnyen.

— Szervusz Kari. Hova sietsz ?

— A vasuthoz.

— Elutazol ?

— El. Messze, a legmesszebbre. Predeálba.

— Mi a kőbe ! Mit csinálsz te Predeálon.

— Az én barátom mellét kidüllesztve, mo-
solyogva veti felém :

— Hát nem tudod ? „A Zóna.“

— Meddig maradsz ott ?

— Három napi szabadságot kaptam.

— Hát a csomagod kivitetted már ?

— Itt van a kezembe. És kibotja előttem
csomagját. Három gallér és három kézelő.

— Mi a manó ! Hát ezzel utazol el három
napra Predeálba.

— Nos mit csodálkozol. 3 napra 3 gallér.

Avagy még te nem tudod most sem, hogy itt a
„Zóna !“

Elmélyedtem.

Hm ! Igaza van. Manapság a „Zóna“ ide-
jében körülbelül úgy vagyunk, hogy a „sze-
mély“ utazik majdnem „díjmentesen“ és a pod-
gyászra kell „személyjegyet“ váltani !

Oh kegyelmes Zónai Baross Gábor !!!

Különben, hogy van drága szerkesztő ur ?
Mit csinál kedves családja ? Köszönöm
kérdését, én egészséges vagyok. Melegem is van,
de nagyon. Azonban nem boszankodom a me-
legségre, legalább saját verejtékemben fürdőzöm
és erre se kell költenem a pénzt, ami ugy most,
mint mindig a legkevesebb.

Most pedig zárom leveletem. A gyertyám
imár haldoklik és „messze van a bolt, hol má-
sikat vehetnék.“ Hiszen tetszik érteni ? !

(Hogy ne ! Szerk.)

Isten önnel tehát kedves Szerkesztő ur, marad-
tam forró üdvözléssel örök hiva (amig jól fizet.)

M—R—I—kus.

U. I. Jelen leveletem — tekintettel sür-
getős dolgaimra, jelenleg még postán küldöm,

hanem ígérem, hogy ezentul takarékosabb le-
szek és tek. szerkesztő ur költségére személye-
sen viszem le. Hisz méltóztatik tudni. Itt a
„Zóna.“

Mindenesetre haladéktalanul előleget kérek.

Irodalom.

Az Építési Tanácsadó című vállalatból,
Gonda Béla miniszteri műszaki tanácsos és műegyetemi ma-
gántanár e közérdekű művéből megjelent a 4-ik füzet mely-
nek tartalmát az ács-, asztalos-, bádogos-, cserépfedő-, laka-
tos-, mázó-, üveges-, kárpitos-, parketező-, táviró- és kut-
munkára vonatkozó építési feltételek, továbbá a körüti és
vizi építkezésekre vonatkozó általános s az utépítésnél elő-
forduló föld- és sziklamunkákra vonatkozó részletes feltéte-
lek képezik. A füzethez a frankfurti vásárcsarnok sikerült
homlokzati és keresztmetszeti rajza van mellékelve. — Az
Építési Tanácsadó megjelenik 2 ives füzetekben. Egy
füzet ára 30 kr. Előfizetni szintén lehet rá és pedig
egy évre (18 füzetre) 5 frt 30 krral, félévre 2 frt 70 krral.
— Az előfizetés vagy megrendelés ifj Nágol Ottó könyvkiadó-
hivatalába Budapestre Muzeum-körut a Nemzetiszínház bér-
házában küldendő.

Vasuti menetrend.

H.-M.-Vásárhelyről—Szeged felé: 6
óra 46 perc reggel, 5 óra 28 p. este

H.-M.-Vásárhelyről—Nagy-Várad felé
d. e. 10 óra 24 perckor, d. u. 7 óra 11 p.

Kistelekről—Budapestre: személyvo-
nat éjjel után 2 óraker, délután 3 óraker,
omnibus-vonat reggel 6 óraker.

Kistelekről—Szegedre: személyvonat,
déli 12 óraker, éjjel 12 óraker, omnibus
vonat délután 6 óraker.

Szentesről—Budapestre. Indul 5 óra
38 perc reggel, 1 óra 15 perckor d. u.
3 óra 25 perc d. u.

Szegedről Csongrádra indul 11 óra 9
perc, 2 óra 18 p. d. u. Csongrádról Sze-
gedre 1 „ 05 p. 4 óra 59 p. d. u.

Szolnokról—Szentesre. Indul 3 óra 26
perc, éjjel 11 óra 50 perc d. e.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Diamant Manó.

Nyilttér.*

Testgyógyászati és svéd gimnasztikai
intézet.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy
Szegeden telepedvén meg, mint a

gyermek- és gége-betegségek

külön orvosa f. évi **augusztus elejétől** kezdve **Tisza
Lajos-körut** 44. sz. a. (Ládbi-házban) lévő lakásomon
d. u. 1—4 óráig rendelek.

Együttal értesítem a helybeli és vidéki t. közönsé-
get, hogy a mai kor követelményeinek mindenben megfelelő
**testgyógyászati, svéd gimnasztikai massagé
gyógyintézetet** rendeztem be, melyben sikerrel
gyógyíttatnak: a testnek mindennemű kóros el-
görbülésel, izület bántalmak, izomgyöngöseség,
vérszegénység stb.

Tisztelettel :

Dr. Rex Izsó,

az összes gyógytudományok tudora, gyermek- és gége-orvos.

FISCHER GYÖZŐ
városligeti testgyógyászati és hidegvíz gyógyinté-
zete Budapesten. Hermina-ut 1525.

(ezelőtt dr. Fischhof-féle vizgyógyintézet.)

Az intézet gyönyörű parkban, emelkedett helyen fek-
szik. Berendezése első rangú, a lakásokról, kényelemről szó-
rakozásról mindenképen gondoskodva van. Levegője, vize ki-
tűnő. A gyógyintézetben gyógyíttatik mindenféle izületi és
**osontbaj, gyulladások, fízomódások, törések, izü-
let merevülés, zsugorodás, csontgörbülések, a térd és
láb sokféle elferdülése, hátgerincz görbülések,
tyukmell, ferdenyak, veleszületett fízomódás. — A
végtagok viszértágulása, vastagodása. — A hátge-
rincz sorvadás (tabes dorsalis) Charkotnak, a hírneves
párisi tanárnak legújabb elvei szerint és fűző által is siker-
rel gyógykezeltek.**

A hidegvízgyógyászati osztályban minden ilyen keze-
lést igénylő beteg felvétetik. A betegek **bentlakók** vagy
bejárók. — Prospektus ingyen.

Hozzám intézett írásbeli felhívások ajánlva küldenek.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a
szerk.

Darvasy Károly udvari szijgyártónál

egyedüli főraktára

a hírneves Nemencsek-féle

bőrkenőcs és vegyszeti melléktárgyaknak

Budapest, koronaherceg-utca 11. szám.

Nemencsek J. urnak Budapesten.

Ő csász. és kir. fensége József főherceg fiudvari hivatalától.

Ezennel bizonyítom, hogy fekete bőrkenőcs a főhercegi istállók számára szállították és általam lószér-
számok bekérésére használták elrendeltetvén, mind-ig jó sikerrel alkalmaztatott és a lószerszámok gondozá-
sára alkalmasnak találtott **Br. Nyári,** tábornok.

Földmivéls- ipar- és kereskedelmi magy. kir. minisztertől.

Értesítem önt, hogy az ön által gyártott fekete bőrkenőcs a m. kir. álladalmi lótenyésztézetekben
használatba vétetvén, a beérkezett jelentések szerint ugy birszaszimok és szimák puhítására és vizhatlantá t-
telére, valamint a kopott bőr színének előfehérítésére minien eddig használt bőrkenőcsnél jobbnak
bizonyult. A miniszter megbízásából: **Reitz Frigyes.**

Ezennel bizonyítom, hogy gyártmányait háza-unál használtetvén, minden tekintetben kitűnőeknek bizo-
nyultak. Gróf **Khuen-Héderváry Károly,** horváth bán.

És még számos elismerő irat, a többek közt: **Teleky Gyula** gróf, **Károlyi Gyula** gróf, **Sza-
páry Géza** gróf, stb. elismaró levele kezekedik a **Nemencsek-féle** bőrkenőcs és bőrlack földmivethatlan
jóságáról és hasznosságáról, különösen a bőr előfehérítése és fényesítés és puhítás téttele körül, minden bőrcsontre,
lószerszámra, hintókra, bőrszékerek- és divánokra, vadász- és fegyvertás-
kákra, szimák- és cipőkre stb.

ÁRAK:

Fekete bőrkenőcs: bádogdobozban — egy kiló

1 frt 20 kr., félkiló 60 kr.

Sárga bőrkenőcs: sárga bőrre, nyeregpre, egy kiló

1 frt 20 kr., félkiló 60 kr.

Fekete viasz, amittől a bőr élénk színt kap, darja

1 frt, kisebb 50 kr.

Kettős velenczel bőrlack: ragyogó színt kölcsö-
nöz, 1 literes üveg 3 frt, félliter 1 frt 50 kr.

Sárga bőrlack: 1 literes üveg 4 frt.

Géphajtó szijkenőcs: 1 kiló 1 frt 40 kr., fél-
kiló 70 kr.

Egyedüli főraktár

DARVASY KÁROLY UDVARI SZIJGYÁRTÓNÁL

Budapest, koronaherceg-utca 11. sz., hova a megrendelések intézendők.

Van szerencsém a nagyvérdemű közön-
ség becses tudomására hozni, hogy

SZIKVIZGYÁRAMAT

a legújabb készülékekkel ellátva, f. évi
julius hó 30-án

a főtéren lévő **Hubacsek-féle** házban.
megnyitottam.

Legfőbb törekvésem leend a t. közön-
ség igényeit tisztakezelés, jóminőség és pon-
tos kiszolgálás által kielégíteni.

Egy üveg szikviz ára 2 kr.

Magamat a n. é. közönség pártfogá-
sába ajánlva, maradtam

Tisztelettel

BÜCHLER GÁBOR

szikviz gyáros, vas- és fűszer-kereskedő.